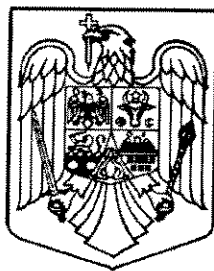

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
PLENUL**

HOTĂRÂREA nr. 1266

din 16 decembrie 2010

Analizând proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, transmis spre avizare de Guvernul României, Oficiul Român pentru Adopții;

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Art. 1. - Avizează favorabil proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, cu observațiile și propunerile prezentate în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. - Hotărârea se comunică Oficiului Român pentru Adopții.

Data în București, la 16.12.2010

**PREȘEDINTE,
Judecător Florica Bejinaru**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea nr. 1266/16 decembrie 2010

AVIZ

referitor la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, transmis de Guvernul României, Oficiul Român pentru Adopții, prin adresa nr. 8789 din 04.11.2010, spre avizare

În urma examinării proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare,

În baza Hotărârii nr. 1266 din 16 decembrie 2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii:

Avizează favorabil proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, cu observațiile și propunerile prezentate în cele ce urmează:

1. Art. I punctul 7, alineatul (4), nou introdus la articolul 8 din lege, prevede că: *„Persoana care a fost condamnată definitiv pentru o infracțiune împotriva persoanei sau împotriva familiei, săvârșită cu intenție precum și pentru orice altă infracțiune referitoare la traficul de persoane și traficul și consumul ilicit de droguri, nu poate adopta.”*

Considerăm că **textul alineatului 4 trebuie să extindă interdicția de a adopta și la persoana căsătorită al cărei soț/soție a suferit o condamnare pentru aceleași infracțiuni**, chiar dacă adopția se face doar de către unul dintre soți.

Argumentul principal este acela că minorul adoptat va avea același domiciliu cu al adoptatorului și, astfel, va ajunge să locuiască, practic, și cu soțul sau soția adoptatorului (care a fost condamnat/condamnată pentru infracțiuni săvârșite cu violență sau pentru trafic de persoane sau de droguri). În consecință, minorul se va găsi în ipostaza de eventuală victimă a soțului/soției adoptatorului său, în aceeași măsură în care s-ar fi găsit dacă însuși adoptatorul ar fi fost cel condamnat.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea nr. 1266/16 decembrie 2010

2. Pentru argumente similare, considerăm că și **textul alineatului (3) al articolului 8 din lege trebuie completat, în sensul de a extinde interdicția de a adopta și la persoana căsătorită al cărei soț/soție suferă de boli psihice sau handicap mintal.**

Alineatul (3) prevede că: *„Persoanele cu boli psihice și handicap mintal nu pot adopta”*.

Se observă că textul alineatului (3), nereferindu-se la acele boli psihice care afectează discernământul, nu are în vedere exclusiv capacitatea adoptatorului de a face acte de administrare sau dispoziție pentru bunurile minorului sau de a-l reprezenta pe acesta, ci stabilește această interdicție pentru a pune la adăpost pe minor de acele manifestări și comportamente specifice bolnavului psihic sau persoanei cu handicap mintal care ar putea pune în primejdie integritatea fizică sau viața minorului, dar și dezvoltarea sa psihică și morală.

La fel de nocivă pentru dezvoltarea fizică și psihică, dar și pentru educația minorului adoptat, poate fi și conviețuirea cu soțul/soția adoptatorului care suferă de o boală psihică sau are un handicap psihic și este în interesul superior al minorului de a nu fi adoptat de o persoană care conviețuiește cu un bolnav psihic.

În acest caz, în care propunerea de completare a textului s-ar face în sensul celor arătate, atunci, la articolul 11 alin. (1), care arată „persoanele care trebuie să consimtă la adopție”, litera d), nou introdusă în proiect, al cărei text are următorul conținut: *„d) soțul persoanei care adoptă, cu excepția cazului în care lipsa discernământului îl pune în imposibilitatea de a-și manifesta voința”*, ar trebui să conțină doar regula, fără excepție: *„d) soțul persoanei care adoptă”*.

3. Nu suntem de acord cu introducerea alineatului (6) la articolul 8 din lege (ce se propune a fi introdus prin punctul 7 al art. I din proiectul de lege) și, implicit, a alineatului (1¹) la articolul 43 din lege (art. I punctul 33 din proiect).

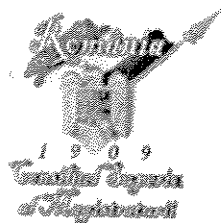
Textul propus pentru alineatul (6) al articolului 8 este următorul:

„(6) Copilul recunoscut din afara căsătoriei poate fi adoptat de către soția celui care face recunoașterea numai dacă paternitatea a fost stabilită sau este confirmată prin rezultatul expertizei filiației realizată prin metoda serologică ADN.”

Textul propus pentru alineatul (1¹) al articolului 43 este următorul:

„(1¹) În cazul adopției copilului de către soția celui care a recunoscut copilul născut în afara căsătoriei, instanța judecătorească va admite cererea de încuviințare a adopției numai dacă paternitatea este confirmată prin rezultatul expertizei filiației prevăzute la art. 8 alin (6). Cheltuielile determinate de efectuarea expertizei sunt suportate de către adoptator.”

Argumentele pentru care ne opunem introducerii acestor texte sunt multiple. În primul rând, reglementarea creează o situație diferită și discriminatorie între copiii din căsătorie și cei din afara căsătoriei. Astfel, copii dintr-o căsătorie anterioară, ai unuia

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea nr. 1266/16 decembrie 2010

[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
dintre soți, pot fi adoptați printr-o procedură a adopției interne simplificată (fără parcurgerea etapei potrivirii și fără încredințarea în vederea adopției), de către celălalt soț, fără a prezenta vreo importanță faptul că sunt sau nu descendenți biologici.

Posibilitatea de a fi adoptat de către soția tatălui unui copil recunoscut sau căruia i s-a stabilit filiația față de tată prin hotărâre judecătorească, ar fi permisă, conform propunerii din proiect, numai copiilor pentru care paternitatea biologică a fost dovedită prin metoda serologică ADN (introdusă relativ recent în probarea paternității), nu și prin alte tipuri de expertize (admise în procesele de stabilire a paternității).

Obligativitatea efectuării expertizei ADN ulterior unor hotărâri judecătorești de stabilire a paternității, acolo unde ea nu a fost administrată ca probă, poate conduce, dacă rezultatul ei contrazice dispoziția instanței, la situații complicate din punct de vedere juridic, dar, mai ales, la declanșarea unor mari probleme pentru relația copil – tată și pentru psihicul copilului, statutul familial al acestuia fiind un element important în dezvoltarea personalității.

În condițiile în care atât recunoașterea paternității, cât și stabilirea paternității determină comportamente ce pot dezvolta o afecțiune a copilului față de tată, stabilirea unei alte realități biologice decât cea care ar fi stat la baza credinței că minorul recunoscut este propriul copil, respectiv al acceptării unei hotărâri judecătorești care l-a stabilit drept tată și schimbarea în consecință a comportamentului față de copil, nu este, în nici un caz în interesul minorului.

Recunoașterea de paternitate este irevocabilă, conform art. 57 alin. (3) din Codul Familiei, însă contestarea recunoașterii de către orice persoană interesată poate fi pornită de către soția tatălui după aflarea rezultatului expertizei ADN, chiar și numai din perspectiva faptului că ar înlătura de la moștenirea soțului un descendent de rang I care îi reduce cel mai mult (cu $\frac{3}{4}$) cota soțului supraviețuitor.

Acestea sunt doar câteva exemple despre situații în care legea ar retroactiva nepermis sub aspectul statutului juridic al minorului, însă cele mai importante probleme apar mai ales acolo unde, între momentul recunoașterii sau stabilirii filiației și cel al efectuării expertizei ADN (care depinde de momentul la care soția își manifestă intenția și parcurge, formal, procedurile de adoptare a copilului soțului), trece o perioadă importantă de timp.

Reglementarea actuală se dorește a fi modificată în sensul în care, pornindu-se de la unele suspiciuni apărute în practică, să nu fie posibilă eludarea procedurii adopției. Aceste prevederi, motivate de evitarea fraudei, exclud varianta, posibilă în realitate, a recunoașterii unui copil din afara căsătoriei, în condițiile în care cel care face recunoașterea are credința intimă că minorul recunoscut este copilul său, chiar dacă ulterior testul ADN ar demonstra contrariul.

Câtă vreme un copil este recunoscut de către tată, este în beneficiul copilului recunoașterea, deoarece nu doar că minorul are un statut, ci și pentru că are cui cere întreținere. Posibilitatea ce se naște ulterior, de a se contesta această recunoaștere de către

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea nr. 1266/16 decembrie 2010

oricare persoane interesate, nu mai poate fi în interesul copilului, chiar și numai din perspectiva faptului că ar pierde dreptul de a primi întreținere de la acel bărbat, dar și a încetării relației cu tatăl și familia acestuia.

Considerăm că, între interesul public de a se respecta o anumită procedură și de a nu se permite accesul la o procedură simplificată și, respectiv, interesul superior al copilului de a-și păstra statutul, afectivitatea și relațiile dobândite urmare recunoașterii, interesul copilului este prioritar.

Frauda, încălcarea condițiilor de fond și formă, implicarea nepermisă de lege în alegerea unui anumit copil de către un cuplu de adoptatori sunt motive de constatare a nulității adopției, existând, deci, alte posibilități de a sancționa nerespectarea legii decât instituirea acestui mecanism de verificare chiar a legăturii biologice dintre copil și părintele său.

4. De asemenea, **nu suntem de acord cu abrogarea articolului 31 în întregime**, deși, aparent, aceeași procedură este prevăzută de Secțiunea 2¹, denumită „Potrivirea dintre copil și persoana/familia adoptatoare”.

Considerăm că alineatul 2 al articolului 31, care instituie o prioritate la alegerea adoptatorului dintre rudele din familia extinsă, asistentul maternal sau persoanele la care copilul s-a aflat în plasament, trebuie să se regăsească în această secțiune, deoarece adopția copilului de către rude (care îi permite menținerea legăturii cu familia de origine extinsă) sau adoptarea de către persoana în îngrijirea căreia s-a aflat deja o perioadă de timp și față de care a dezvoltat afecțiune și atașament, este în interesul copilului.

5. În plus față de propunerile din proiect, considerăm că literele c) și d) ale articolului 51 alin. (1) ar trebui completate astfel încât, între documentele ce se transmit Oficiului în legătură cu persoanele care doresc să adopte în procedura adopției internaționale, să se regăsească și **cazierul judiciar al soțului/soției persoanei care adoptă - completarea textului literei c) - și, respectiv, raportul medical pentru soțul/soția persoanei care adoptă - completarea textului literei d).**

Rațiunile sunt aceleași ce au fost expuse la punctele 1 și 2, adică, chiar dacă adoptatorul este doar unul dintre soți, este necesar a se cunoaște dacă și soțul adoptatorului a fost condamnat și pentru care anumite infracțiuni, respectiv dacă este bolnav de afecțiuni psihice care ar putea pune în pericol fizic sau psihic pe minorul adoptat.

Considerăm că astfel de prevederi nu ar intra în conflict cu prevederile instrumentelor europene în materie, deoarece articolul 15 paragraful 1 din Convenția de la Haga prevede expres: „Dacă autoritatea centrală a statului primitor consideră că reclamanții sunt calificați să adopte, întocmește un raport cuprinzând informații cu privire la identitatea lor, capacitatea legală și aptitudinea lor de a adopta, situația lor

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea nr. 1266/16 decembrie 2010

personală, familială și medicală, mediul social, motivele care îi determină, aptitudinea de a-și asuma o adopție internațională, precum și cu privire la copiii pe care ar fi apți să-i ia în sarcina lor."

6. În ceea ce privește modalitatea în care se analizează „potrivirea dintre copil și persoana/familia adoptatoare” în cazul adopției internaționale (Secțiunea 2¹ din Capitolul IV), considerăm că pentru ipoteza nou introdusă a posibilității oricărui cetățean român cu reședința în străinătate de a adopta un copil care are reședința în România, prevederile art. 51¹ alin.(2) ar trebui să instituie un alt interval de timp, mai mare, în care copilul să relaționeze cu persoana/familia adoptatoare.

Astfel, dacă în cazul adopției copilului de către soțul părintelui său sau de către o rudă până la gradul IV, perioada de 15 zile consecutive în care persoana sau familia selectată stă în România „în scopul relaționării cu copilul”, date fiind relațiile preexistente, poate fi considerată suficientă, pentru persoanele sau familiile prevăzute la art. 45 alin. (1) lit. b), pentru care singura calitate este aceea de cetățean român (dar cu reședința obișnuită în străinătate) și care sunt, deci, cu totul străine pentru copil, această perioadă nu este în nici un fel îndestulătoare nici pentru a relaționa, nici pentru a oferi autorităților implicate în adopție date suficiente despre compatibilitatea dintre copil și viitorii adoptatori.

În acest caz este necesar a se institui o procedură asemănătoare încredințării în vederea adopției interne, adică obligația adoptatorului sau a familiei adoptatoare de a locui o perioadă de 90 de zile împreună cu copilul în România. Efortul financiar al adoptatorului nu ar fi unul foarte mare, însă faptul de a petrece acest timp împreună, într-o „simulare” a conviețuirii ulterioare cu copilul, poate fi cu adevărat relevant pentru potrivirea lor.

Așa cum se propune prin conținutul textului art. 51¹ alin.(2), nu este obligatorie decât „deplasarea în România”, nu și faptul de a locui împreună cu minorul. Relaționarea cu copilul presupune, conform acestui text, mai ales vizite ale persoanelor selectate în mediul în care în mod obișnuit trăiește copilul, fără a se cunoaște cum ar reacționa acesta dacă ar fi singur cu eventualii adoptatori într-un alt mediu decât cel cunoscut lui, în diverse momente ale zilei, în circumstanțe de viață reală, neasistați de persoanele cunoscute copilului, care îi oferă sentimentul de siguranță, în diversele ipostaze care îi caracterizează obiceiurile legate de modul în care ia masa, modul în care adoarme, se joacă, studiază (în funcție de vârsta copilului) etc., aspecte care definesc universul copilului și care nu ar putea fi cunoscute într-o relaționare fracționată, în intervale scurte și numai în anumite momente ale zilei, pe parcursul a jumătate de lună.

În consecință **propunem, cel puțin pentru situația în care potențialii adoptatori sunt persoanele sau familiile prevăzute la art. 45 alin. (1) lit. b), să se reglementeze încredințarea în vederea adopției internaționale (eventual prin introducerea unei Secțiuni 2²), dar fără deplasarea copilului în străinătate, ci sub**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea nr. 1266/16 decembrie 2010

condiția alegerii unei reședințe în România, unde potențialii adoptatori să locuiască împreună cu copilul o perioadă de 90 de zile. Modalitățile practice pot fi diverse și nu trebuie să se regăsească în lege, putându-se stabili prin acte normative cu o forță juridică inferioară, urmând ca persoanele selectate să poată să-și aleagă pe cont propriu o locuință temporară în România ori să fie sprijinite de Oficiu în privința facilitării cazării, contra cost, chiar în locația unde se află deja copilul, la asistentul maternal, la centrele de plasament sau în alte locuri oferite de către diverse organizații neguvernamentale, cu care se pot încheia protocoale în acest sens.

Finalitatea unor astfel de demersuri este evaluarea corectă, reală, a potrivirii dintre copil și adoptator, cu atât mai mult cu cât, după acest moment, copilul este luat din România, iar ulterior obținerea informațiilor despre copil se face în procedura de monitorizare postadoptie, la intervale mari de timp (trimestrial) și cu un circuit ce implică autoritățile centrale (art. 72⁴ propus a fi introdus prin proiectul de față).

**PREȘEDINTE,
Judecător FLORICA BEJINARU**